

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи
Національного університету
«Львівська політехніка»
д.т.н., проф. Іван ДЕМИДОВ

19 березня 2024 р.

Висновок

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації «Концепція міст-садів та їх реалізація у Галичині»
здобувача наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю**

191 Архітектура та містобудування

(галузь знань 19 Архітектура та будівництво)

Турчина Богдана Романовича

наукового семінару кафедри дизайну та основ архітектури

1. Актуальність теми дисертації

Сьогодення ознаменувалося стрімкими та масштабними урбанізаційними процесами, що супроводжуються низкою викликів та загроз для розвитку нашої цивілізації. Зокрема, стрімкий розвиток субурбанізації та рурбанізації призводить до трансформації міст, передмість, негативних екологічних, економічних, соціальних наслідків тощо. Такі суспільні явища суперечать цілям сталого розвитку, екологізації міського простору, що активізує наукову спільноту до вироблення нових містобудівних концептів, які задовольняють соціальні, культурні та емоційні потреби своїх мешканців. Безперечно, новітні підходи повинні враховувати напрацювання попередніх епох, сталість архітектурної традиції, що, безумовно, актуалізує потребу вивчення концепції міст-садів, яка не втратила своєї значимості для сучасної урбаністики та може бути адаптованою до нинішніх потреб, у тому числі й повоєнної відбудови України. Актуальність дисертаційної роботи Турчина Б.Р. визначається наступними чинниками:

- необхідністю поглиблення наявних і нових знань у сфері архітектури та містобудування щодо концепції міст-садів, що сприятиме виявленню можливих напрямів розвитку, як цілих міст, так і окремо взятих діляниць, на основі гармонійного розвитку;
- відсутністю науково-аргументованої та еколого-економічної стратегії формування міського простору, стратегії регулювання і збереження вже існуючих міст-садів;

- потребою доповнити, актуалізувати та розвинути наявні дослідження, пов'язані з вивченням концепції міст-садів;
- важливістю значення міст-садів для формування та забезпечення рівноваги між природою та високими урбаністичними навантаженнями, які є характерними для нинішнього часу.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри

Тема дисертаційної роботи відповідає науковому напрямку кафедри дизайну та основ архітектури Національного університету «Львівська політехніка» - «Дизайн в системі природи, суспільства та архітектури. Збереження навколишнього середовища та сталий розвиток». Дисертаційне дослідження також перетинається з напрямком наукової роботи кафедри містобудування Національного університету «Львівська політехніка» - «Планування і реконструкція міст і територій».

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів

Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів полягає у: виборі напряму та методів досліджень, формулюванні мети та завдань, проведенні літературного огляду за обраним напрямом дисертаційного дослідження, обґрунтуванні актуальності досліджень та визначенні новизни, визначенні етапів дисертаційного дослідження, завершенні теоретичної та експериментальної частин дисертації, проведенні натурних досліджень на об'єктах, фотофіксації. Основні результати дослідження обговорювалися із керівником д.арх, проф. Черкесом Б.С. Вклад автора у проведенні наукових досліджень, що виносяться на захист, є основним.

4. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій

Отримані результати та висновки наукового дослідження є обґрунтовані та підтверджуються результатами проведених досліджень, їх відповідністю результатам експертної оцінки стану збереженості окремих елементів архітектури та містобудівних елементів у ділянках, спроектованих за принципом міста-саду. Основні положення дисертації обговорювалися та отримали позитивну оцінку під час науково-практичних конференцій, наукових семінарів кафедри дизайну та основ архітектури Національного університету «Львівська політехніка», робочих зустрічей та інших заходів за тематикою дослідження. Запропоновані містобудівні принципи та методичні рекомендації щодо збереження міських ділянок, спроектованих відповідно до ідеї міста-саду, демонструють важливість охорони цінних архітектурно-містобудівних комплексів. Рівень наукової обґрунтованості, достовірність наукових положень, висновків та рекомендацій, розроблених автором, не викликає сумнівів.

5. Ступінь новизни основних результатів дисертації порівняно з відомими дослідженнями аналогічного характеру

Наукова новизна одержаних результатів полягає у тому, що:

- вперше визначено містобудівні принципи збереження та розвитку ділянок, спроектованих за принципом міст-садів, у Галичині;
- розроблено методичні рекомендації щодо збереження ділянок, спроектованих за принципом міст-садів, у структурі сучасного міста;

- удосконалено напрацювання щодо критеріїв визначення елементів міста-саду у сучасній планувальній структурі міст;
- удосконалено наявні розробки про специфіку формування та сучасний стан ділянок, запроектованих за принципом міст-садів;
- удосконалено методику дослідження ділянок міста, запроектованих за принципом міст-садів;
- отримали подальший розвиток режими охорони ділянок, запроектованих за принципом міст-садів, у м. Львові на основі проведеного аналізу наявної науково-проектної документації.

6. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації

Основні наукові результати дисертації повністю відображені у 6 наукових публікаціях, з них 2 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у науковому періодичному виданні іншої держави, 1 стаття у виданні України, яке входить до міжнародної наукометричної бази даних SCOPUS та у 2 тезах і матеріалах науково-практичних конференцій.

Статті у наукових фахових виданнях України:

1. **Турчин, Б.Р.**, 2021. Засади та етапи розвитку концепції міста-саду: архітектурний аспект. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Архітектура"*, 2(6), с.108-117. <https://doi.org/10.23939/sa2021.02.108>
2. **Турчин, Б.Р.**, 2023. Концепція міста-саду: формування і розвиток на польських теренах упродовж першої чверті XX століття. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія "Архітектура"*, 5(2), с.166-175. <https://doi.org/10.23939/sa2023.02.166>

Статті у наукових періодичних виданнях інших держав або у виданнях України, які входять до міжнародних наукометричних баз:

3. **Turchyn, B.**, 2021. Nature and residential environment in the first garden cities in Galicia: "Salwator" in Krakow and "Novyi svit" in Lviv. *Architectural Studies*, 7(2). pp.243- 252. <https://doi.org/10.23939/as2021.02.243>
4. **Cherkes, B. and Turchyn, B.**, 2022. Внесок Івана Левинського в розвиток концепції міста-саду на прикладі ділянки Кастелівки у Львові = Ivan Levynskyi's contribution to the development of the garden-city concept on the example of Kastelivka district in Lviv. *Echa Przeszlosci*, 23(2), s.31-43. <https://doi.org/10.31648/ep.8387> Внесок автора полягає у наступному: проведенні дослідження, виконанні ілюстративної частини, створенні текстової частини щодо ролі Івана Левинського у втіленні концепції міста-саду на прикладі ділянки Кастелівка.

Тези і матеріали науково-практичних конференцій

5. **Турчин, Б.Р.**, 2023. Вплив концепції міста-саду на французьке містобудування на прикладі передмістя-саду Стен. Наука, технології, інновації: нові підходи та актуальні дослідження. Матеріали науково-практичної конференції. Полтава, 29-30 вересня 2023, с.9-12.

6. **Турчин, Б.Р., 2023.** Місто-сад: утопія чи реальність? Innovative development of science, technology and education. Proceedings of the 1st International scientific and practical conference. Vancouver, October 19-21, 2023, pp.213-216.

7. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо

Основні результати дисертаційного дослідження були оприлюднені та обговорені під час:

- робочих зустрічей у межах програми PROM для аспірантів та науково-педагогічних працівників від Польського національного агентства з питань академічного обміну (NAWA) на базі кафедри ландшафтної архітектури Вармінсько-Мазурського університету, 2022;
- академії з європейських студій «Децентралізація та розвиток громад: програми ЄС для України» (Європейські студії для технічних спеціальностей у Національному університеті «Львівська політехніка» 101047462-EUSTS-ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH), 2022;
- науково-практичної конференції «Наука, технології, інновації: нові підходи та актуальні дослідження», Полтава, 29-30 вересня 2023 року;
- the 1st International scientific and practical conference «Innovative development of science, technology and education», Vancouver, October 19-21, 2023;
- онлайн школи «Winter Euroschool: European best practices: energy, digital and environmental dimension» у рамках проєкту номер 101047462 — EUSTS — ERASMUS-JMO-2021-HEI-TCH-RSCH «Європейські студії для технічних спеціальностей в Національному університеті «Львівська політехніка» («European studies for technical specialties at Lviv Polytechnic National University»), 2024;
- наукових семінарів кафедри дизайну та основ архітектури Національного університету «Львівська політехніка» упродовж навчання в аспірантурі.

8. Наукове значення виконаного дослідження із зазначенням можливих наукових галузей та розділів програм навчальних курсів, де можуть бути застосовані отримані результати

Отримані результати впроваджені у навчальний процес кафедри дизайну архітектурного середовища Інституту архітектури та дизайну Національного університету «Львівська політехніка». Положення, які розробив Турчин Б.Р. з вирішення проблематики концепції міста-саду та її впливу на сучасний розвиток дизайну, були застосовані у навчальному процесі, а саме: курсі лекцій з дисципліни «Футуристичний дизайн середовища» (Розділ: Реалізація ідеї міст-садів Е. Говарда); курсовому архітектурному проєктуванні та бакалаврських і магістерських кваліфікаційних роботах студентів ІАРД за спеціальністю 191 *Архітектура та містобудування* галузі знань 19 *Архітектура та будівництво*.

9. Практична цінність результатів дослідження із зазначенням конкретного підприємства або галузі народного господарства, де вони можуть бути застосовані

Дослідження виявляє проблеми та недосконалості у наявних підходах до охорони містобудівної спадщини у сучасних містах та надає пропозиції для

збереження діляниць, запроектованих за принципом міста-саду. Дані рекомендації можуть бути використані у роботі проектних, науково-дослідних організацій, органів місцевого самоврядування та державних установ під час проектування та реконструкції об'єктів архітектури і містобудування у містах, де наявні подібні ділянки. Розроблені принципи та рекомендації також можуть бути враховані під час оновлення і доповнення нормативних документів для проектування і реконструкції цінних архітектурно-містобудівних комплексів. Отримані результати роботи, зокрема, доповнення режимів охорони діляниць, запроектованих за принципом міста-саду у Львові, можуть бути застосовані під час коригування науково-проектної документації «Історико-архітектурний опорний план м. Львова (історико-архітектурний опорний план м. Львова з визначенням меж і режимів використання зон охорони пам'яток та історичних ареалів)».

10. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення

Дисертаційна робота має чітку та логічну структуру, яка складається з анотації, списку публікацій здобувача за темою дисертації, у яких відображені основні наукові результати дисертації, змісту, термінологічного словника, вступу, чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків. Дисертація та її розділи характеризуються єдністю змісту й форми. Кожний розділ має чітке формулювання завдань, які розглядаються, та висновки, що дозволяє легко орієнтуватися у матеріалі та слідкувати за логікою дослідження. Бібліографічний опис джерел відповідає вимогам. Роботу написано відкритим науковим стилем, з використанням відповідно до теми дослідження термінологічного апарату. Ілюстративний матеріал є достатньо інформативним, виконаним на професійному рівні і добре доповнює теоретичний матеріал. Дисертація в повному обсязі відповідає вимогам Міністерства освіти і науки України, що стосуються структури, мови та стилю викладення наукових робіт.

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень щодо самої суті роботи.

11. З урахуванням зазначеного, на науковому семінарі кафедри дизайну та основ архітектури ухвалили:

11.1. Дисертація Турчина Богдана Романовича «Концепція міст-садів та їх реалізація у Галичині» є завершеною науковою працею, у якій розв'язано конкретне наукове завдання виявлення особливостей формування та перспектив збереження міст-садів у Галичині, що має важливе значення для спеціальності 191 *Архітектура та містобудування* галузі знань 19 *Архітектура та будівництво*.

11.2. Основні наукові положення, методичні розробки, висновки та практичні рекомендації, викладені у дисертаційній роботі, логічні, послідовні, аргументовані, достовірні, достатньо обґрунтовані. Дисертація характеризується єдністю змісту.

11.3. У 6 наукових публікаціях повністю відображені основні результати дисертації, з них 2 статті у наукових фахових виданнях України та 1 стаття у науковому періодичному виданні іншої держави; 1 стаття у виданні України, яке входить до міжнародної наукометричної бази даних SCOPUS; 2 тези доповідей науково-практичних конференцій.

11.4. Дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, зі змінами).

11.5. Дисертація є результатом самостійних досліджень, не містить елементів фальсифікації, компіляції, плагіату та запозичень, що констатує відсутність порушення академічної доброчесності. Використання текстів інших авторів мають належні посилання на відповідні джерела.

11.6. З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей Турчина Б.Р. дисертація «Концепція міст-садів та їх реалізація у Галичині» рекомендується для подання до розгляду та захисту у спеціалізованій вченій раді.

За затвердження висновку проголосували:

за	-	60 (шістдесят)
проти	-	(немає)
утримались	-	(немає)

Головуючий на науковому семінарі
кафедри дизайну та основ
архітектури,
зав. кафедри дизайну та основ
архітектури, д.арх., професор

Світлана ЛІНДА

Рецензенти:

д.арх., доцент,
професор кафедри ДОА

Андрій ПАВЛІВ

к.арх., доцент, доцент кафедри МБ

Ярина ОНУФРІВ

Відповідальний у ІАРД за атестацію
PhD

к.арх., доцент, доцент кафедри ДОА

Світлана ТОПИЛКО

"01" березня 2024 р.